

Súd: Okresný súd Bardejov
Spisová značka: 8Csp/3/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8223200132
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 10. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Krochtová
ECLI: ECLI:SK:OSBJ:2023:8223200132.6

Rozhodnutie

Okresný súd Bardejov sudcom JUDr. Tomášom Dulinom v spore žalobcu: Intrum Slovakia s.r.o., so sídlom Mýtne 48, Bratislava, IČO: 35 831 154, právne zastúpeného: JUDr. Ján Šoltés, advokát, so sídlom Mýtne 48, Bratislava, proti žalovanému: A. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. D. XXX/X, E., právne zastúpenému: JUDr. Peter Vachan, advokát s.r.o., so sídlom Pavla Mudroňa 1191/5, Žilina, IČO: 47 445 092, o zaplatenie 7 970,11 eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Konanie v časti o zaplatenie sumy 91,28 eur s prislúchajúcim príslušenstvom z a s t a v u j e .

II. Vo zvyšnej časti žalobu z a m i e t a .

III. Žalovanému voči žalobcovi p r i z n á v a nárok na náhradu trov konania v rozsahu 97,70 %, o výške ktorých rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobou doručenou tunajšiemu súdu dňa 25.01.2023 sa pôvodný žalobca, obchodná spoločnosť Všeobecná úverová banka, a.s., so sídlom Mlynské nivy 1, 829 90 Bratislava, IČO: 31 320 155 domáhal, aby súd uložil žalovanému povinnosť zaplatiť mu sumu 7 970,11 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne od 27.06.2020 do zaplatenia a nahradiť žalobcovi trovy konania. Žalobu odôvodňoval tým, že žalobca a žalovaný uzatvorili spolu dňa 08.06.2017 zmluvu o pôžičke č. 6259200 / 1720015918 (evidenčné číslo zmluvy/ príd. autorizačný kód), na základe ktorej poskytol žalobca žalovanému pôžičku vo výške 10000 Eur („Schválená výška pôžičky“). Podľa zmluvy o pôžičke mal žalovaný splácať pôžičku v pravidelných 120 mesačných splátkach v sume 170,88 Eur, a to až do celkovej sumy pôžičky vo výške 20505,6 Eur. Do podania žaloby uhradil žalovaný z vyššie uvedenej zmluvy sumu 6539,09 Eur. Vzhľadom na to, že žalovaný porušil svoju povinnosť splácať poskytnutú pôžičku resp. jednotlivé povinné splátky riadne a včas t.j. v súlade so zmluvou a podmienkami k zmluve, Žalobca v zmysle vyššie uvedeného ustanovenia, listom z dňa 22.04.2020 – Predžalobná upomienka, vyzval žalovaného k úhrade dlžných splátok, na čo poskytol Žalovanému dodatočnú lehotu na plnenie viac než 30 dní. Súčasne žalobca žalovaného upozornil, že ak nedôjde aspoň k úhrade najstaršej omeškanej splátky, žalobca bude oprávnený úver zosplatniť. Žalovaný ani v dodatočne poskytnutej lehote dlžné splátky neuhradil. Žalobca využil oprávnenie v zmysle vyššie uvedeného ustanovenia a dňa 19.06.2020 úver zosplatnil, o čom bol žalovaný informovaný listom z dňa 21.06.2020 - „Oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru“. Ku zosplatneniu samotnému došlo až po márnom uplynutí dostatočne dlhej dodatočnej lehoty na plnenie, a to vo vzťahu ku splátke splatnej bezprostredne pred zosplatnením. Splátka uvedená v Predžalobnej upomienke je len najstaršou omeškanou splátkou, táto však neurčuje začiatok plynutia premlčacej lehoty. Neuhradením aspoň splátky uvedenej v Predžalobnej upomienke sa žalovaný dostal do omeškania viac než 3 mesiace, a teda súčasne Žalobcovi vzniklo v zmysle § 53 ods. 9 ObčZ oprávnenie vyhlásiť dlh za splatný v celom rozsahu naraz. Keďže ku zosplatneniu dlhu nedochádza automaticky priamo zo zákona, v zmysle zákonnej úpravy musel žalobca počkať na vznik potrebnej

dĺžky omeškania dlžníka. K uvedenému poukazuje na uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 16Co/33/2018 a uznesenie Krajského súdu v Trenčíne sp.zn: 17Co/447/2016. Do podania žaloby žalovaný dlžné splátky neuhradil. Právo žalobcu na vyhlásenie mimoriadnej splatnosti upravuje čl. 9.2 zmluvných podmienok. Celkový dlh Žalovaného ku dňu podania návrhu predstavuje sumu 7970,11 Eur. Žalobca si týmto zároveň uplatňuje zákonné úroky z omeškania, a to od šiesteho dňa nasledujúceho po Oznamení o vyhlásení okamžitej splatnosti, nakoľko oznámenie bolo zaslané obyčajnou listovou zásielkou, kde bežná doba doručenia je 5 dní. V zmysle čl. 15.2 sa zásielka považuje za doručení piatym dňom od podania na poštovú prepravu. Zmluvnú pokutu, evidovanú v priloženom Prehľade splátok a úhrad v stĺpci „Pokuta“ v sume 943,63 Eur, si žalobca v tomto konaní neuplatňuje. Ku dňu podania žalobného návrhu mal žalovaný uhradiť sumu 14509,2 Eur /označené v Prehľade splátok a úhrad ako stĺpec „Splátka“/. Uvedenú sumu (ďalej ako „istina“) tvorí: súčet predpísaných splátok do zosplatnenia dlhu („suma splátok“) a suma po zosplatnení: Počet splátok Výška splátky Suma splátok (počet*výška) Suma po zosplatnení Spolu Istina (Eur) 35 170,88 5980,8 8528,4 = 14509,2. Ku dňu podania žalobného návrhu Žalovaný uhradil sumu 6539,09 Eur, ktoré sú riadnymi splátkami poskytnutého finančného plnenia. Uvedená suma je v Prehľade splátok a úhrad evidovaná v stĺpci „Úhrada“. Istina - Úhrady = Žalovaná suma 14509,2 Eur - 6539,09 Eur = 7970,11 Eur Zostatok pohľadávky evidovaný v Prehľade splátok a úhrad /stĺpec „Zostatok“/ vo výške 8913,74 Eur, zahŕňa aj zmluvnú pokutu vo výške 943,63 Eur /stĺpec „Pokuta“/, ktorú si žalobca v tomto konaní neuplatňuje.

2. Ako dôkazy na preukázanie svojich tvrdení žalobca v žalobe označil a v prílohe predložil zmluvu o spotrebiteľskom úvere, zmluvné podmienky, predžalobnú upomienku s doručenkou a oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru (bez doručenky), Notársku zápisnicu a Prehľad splátok a úhrad.

3. Uznesením zo dňa 17.07.2023, č.k. 8Csp/3/2023 - 98 súd zamietol návrh Občianskeho združenia Všeobecná ochrana práv a spotrebiteľov, so sídlom Šafárikovo námestie 7, Bratislava, IČO: 42 362 962 na jeho pribratie do konania ako osobitného subjektu na strane žalovaného.

4. Uznesením súdu zo dňa 21.08.2023, č.k. 8Csp/3/2023 - 141 bolo pripustené, aby namiesto pôvodného žalobcu do konania na strane žalobcu vstúpila Intrum Slovakia, s.r.o., so sídlom Mýtina 48, Bratislava, IČO: 35 831 154.

5. Na prejednanie sporu súd nariadil pojednávanie na deň 11.10.2023. Právny zástupca žalovaného ospravedlnil svoju neúčasť a neúčasť žalovaného na pojednávaní, o jeho odročenie nežiadal a rovnako svoju neúčasť ospravedlnil právny zástupca žalobcu, ktorý nežiadal o odročenie pojednávania, preto súd podľa § 180 Civilného sporového poriadku rozhodol o tom, že pojednávanie uskutoční v ich neprítomnosti, nakoľko nebol daný návrh ani dôvody odročenia pojednávania v zmysle § 183 a § 184 CSP.

6. Súd sa oboznámil s obsahom žaloby a písomných vyjadrení strán sporu, vykonal dokazovanie oboznámením sa s obsahom všetkých listinných dôkazov predložených žalobcom, pričom vykonanie žiadneho z dôkazov nebolo žalovanými namietané ani súdom vyhodnotené ako nedôvodné či neúčelné a sám žalovaný žiadne dôkazy nenavrhol a zistil tento skutkový stav:

7. Z obsahu žalobcom predloženej zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. 1720015918 zo dňa 08.06.2017 súd zistil, že právny predchodca žalobcu - obchodná spoločnosť Consumer Finance Holding, a.s., ako veriteľ a žalovaný ako dlžník uzavreli písomnú zmluvu, predmetom ktorej bolo poskytnutie bezúčelového spotrebiteľského úveru žalovanému vo výške 10 000 eur. Z predloženej zmluvy vyplývajú ďalej tieto dohodnuté náležitosti: výška mesačnej splátky 170,88 eur, počet splátok: 120, celkové náklady spotrebiteľa: 9 166,40 eur, celková čiastka: 19 166,40 eur, úver bol poskytnutý pri výške RPMN 15,90 %, fixnej ročnej úrokovej sadzbe 15,90 %, priemerná RPMN bola 9,68 %, prvá splátka splatná 20.07.2017, ďalšie splátky splatné vždy 20. dňa v mesiaci, termín konečnej splatnosti 20.06.2017. Medzi stranami bolo dohodnuté, že zmluva trvá do splatenia všetkých záväzkov klienta podľa Zmluvy. V časti údajov týkajúcich sa pomerov žalovaného je v zmluve uvedené, že žalovaný je ženatý, počet vyživovaných osôb: 0, výška vyživovacej povinnosti: 0,00 eur, počet nezaopatrených detí: 2, typ klienta: štátny zamestnanec, čistý mesačný príjem: 1 180 eur, zamestnávateľ: Ministerstvo obrany Slovenskej republiky VU 1018, zamestnanecký pomer na dobu neurčitú, mesačné finančné výdavky (napr. splátky úverov, hypoték, lízingov): 0,00 eur, iné mesačné výdavky (napr. SIPO, náklady na bývanie, telefón): 0,00 eur.

8. Zo žalobcom predložených Štandardných európskych informácií o spotrebiteľskom úvere zo dňa 08.06.2017, týkajúcich sa zmluvy ev. č. 1720015918 vyplýva, že na základe predmetnej zmluvy došlo zo strany právneho predchodcu žalobcu k poskytnutiu bezúčelového spotrebiteľského úveru vo výške 10 000 eur, prevodom na účet spotrebiteľa. Zmluva trvá do splatenia všetkých záväzkov klienta podľa Zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Termín konečnej splatnosti úveru je 20.06.2027. Úver je splácaný mesačnými anuitnými splátkami: mesačná splátka vo výške 159,72 eur, počet splátok 120 s termínmi splátok do 20. dňa príslušného kalendárneho mesiaca. Celková čiastka, ktorú bude spotrebiteľ musieť zaplatiť je 19 166,40 eur. Úroková sadzba spotrebiteľského úveru je 15,90 % ročne a totožne je dohodnutá aj RPMN. Dlžník si zároveň zvolil poskytnutie komplexného súboru poistenia B) s výškou poistného za každé poistné obdobie 6,99 % z dojednanej výšky mesačnej splátky podľa Zmluvy o spotrebiteľskom úvere. V zmysle bodu 9.2 predmetného dokumentu je následkom nesplácania spotrebiteľského úveru vyhlásenie okamžitej splatnosti pôžičky: Spoločnosť je oprávnená v prípade riadneho a včasného nesplácania splátok pôžičky žiadať od klienta zaplatenie celej pohľadávky Spoločnosti, ktorá sa stane okamžite splatnou (vyhlásiť okamžitú splatnosť pôžičky), ak je Klient v omeškaní s úhradou jednej splátky alebo čiastočného plnenia jednej splátky počas obdobia dlhšieho ako 3 mesiace, a to za podmienok ustanovených v § 53 ods. 9 a § 565 Občianskeho zákonníka. Súčasťou dokumentu je aj splátkový kalendár úveru počnúc prvou splátkou dňa 20.07.2017 a končiac splátkou dňa 20.06.2027.

9. Prílohu žaloby tvoria tiež fotokópie občianskeho a vodičského preukazu žalovaného a výplatné pásky žalovaného za obdobie mesiacov apríl a máj 2017, v zmysle ktorých predstavoval čistý príjem žalovaného vrátane príspevku na údržbu odevov za každý z uvedených mesiacov sumu 1 180,45 eur.

10. Z predžalobnej upomienky, ktorú žalobca doručil súdu ako prílohu k podanej žalobe vyplýva, že dňa 22.04.2020 vyzval veriteľ dlžníka, aby v lehote do 05.06.2020 uhradil omeškané splátky vo výške 512,64 eur. Predžalobná upomienka bola žalovanému doručená dňa 29.04.2020. Z oznámenia o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru zo dňa 21.06.2020 vyplýva, že uvedeným dňom žalobca vyhlásil predčasnú splatnosť úveru a od žalovaného žiadal zaplatiť sumu 9 196,94 eur. Doručenie tohto oznámenia žalovanému žalobca v konaní nepreukazoval.

11. Podľa predloženého prehľadu splátok a úhrad k zmluve súd zistil, že žalobca predpísal žalovanému splátky v sume po 170,88 eur, pričom žalovaný zaplatil v období od 20.07.2017 do 30.11.2022 spolu sumu 6 539,09 eur. Žalovaný rozsah čerpania ako aj splatenia poskytnutého spotrebiteľského úveru v konaní nespochyboval.

12. Z notárskej zápisnice sp. zn. N XXXX/XXXX, NZ XXXXX/XXXX, F. XXXXX/XXXX z 11.12.2017 súd zistil, že žalobca a obchodné spoločnosti Consumer Finance Holding a.s., Hlavné nám. 12, Kežmarok, IČO: 35 923 130 ako aj obchodná spoločnosť VÚB Leasing, a.s., so sídlom Mlynské Nivy 1, Bratislava, IČO: 31 318 045 ňou uzavreli projekt rozdelenia zlúčením, na základe ktorého sa pôvodný žalobca stal nástupníckou spoločnosťou po spoločnosti Consumer Finance Holding a.s., Hlavné nám. 12, Kežmarok, IČO: 35 923 130, s výnimkou produktov splátkového predaja QCar a Triangel.

13. Právny zástupca žalovaného vo vyjadrení k podanej žalobe a jej prílohám zo dňa 19.04.2023 uviedol, že žalobca v podanom žalobnom návrhu neuviedol, akým spôsobom bola overená bonita klienta s poukazom na § 7 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch. Žalobca nepreukázal, že by nárok na zaplatenie nákladov na vymáhanie pohľadávky označený v prehľade úhrad a splátok ako MP3 bol v súlade so zákonom. Žalobca nepredložil žiadne listinné dôkazy, ktoré by preukazovali vznik nákladov na vymáhanie pohľadávky a v tejto časti žalobného návrhu neuniesol dôkazné bremeno. Podľa názoru žalovaného zo strany žalobcu neboli splnené podmienky pre vyhlásenie mimoriadnej splatnosti v zmysle § 53 ods. 9 a § 565 Občianskeho zákonníka, nakoľko žalobca nepredložil doručenkú k oznámeniu o vyhlásení okamžitej splatnosti. Žalobca v podanom žalobnom návrhu uvádza, že najskôr zaslal žalovanému predžalobnú upomienku a následne oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti dlhu. Takéto oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru, nemôže spôsobovať žiadne právne následky, keďže žalobca nepredložil doručenkú k tomuto oznámeniu. V zmysle § 45 ods. 1 Občianskeho zákonníka: „Prejav vôle pôsobí voči neprítomnej osobe od okamihu, keď jej dôjde.“. Na základe uvedených skutočností žalobca nebol oprávnený vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru. Poukázal v ďalšom na uznesenie Najvyššieho súdu zo dňa 28.01.2011 sp. zn. 5 Cdo 129/2010. Keďže žalobca nepredložil listinný dôkaz o tom, že sa oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti dostalo do

sféry dispozície žalovaného, žalobca nepreukázal, že žalovaný mal objektívnu možnosť oboznámiť sa s obsahom prejavu vôle v ňom vyjadrenej, a preto neboli splnené podmienky pre vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru. Taktiež zo strany žalobcu nebola vyhlásená mimoriadna splatnosť úveru do zročnosti najbližšej nasledujúcej splátky v zmysle § 565 posledná veta Občianskeho zákonníka. Právny zástupca žalovaného preto navrhol, aby súd podanú žalobu zamietol a priznal žalovanému nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi v rozsahu 100 %.

14. Právny zástupca pôvodného žalobcu vo vyjadrení doručenému súdu dňa 16.06.2023 uviedol, že vo vzťahu k overovaniu bonity žalovaného žalobca poukazuje na to, že žiadateľ = žalovaný uviedol v žiadosti priemerný čistý mesačný príjem 1180 eur. Príjem bol overený výplatnými páskami za apríl a máj 2017. Žiadateľ uviedol: Rodinný stav: ženatý a Počet nezaopatrených detí: 2. Žiadateľ ďalej uviedol: Mesačné finančné náklady na zmluve sú vo výške 0,- eur. Pre zistenie skutočných finančných nákladov klienta bol vykonaný dopyt do registra NRKI zo dňa 08.06.2017, ktorým boli zistené reálne mesačné finančné náklady v registri NRKI vo výške 516,- eur. Žiadateľ uviedol Iné mesačné výdavky vo výške 0,- eur. Životné minimum 198,09 eur. Životné minimum vyživovaných osôb eur. Následne bol vykonaný prepočet schopnosti splácať: Rodné číslo klienta 7106148588. Meno a priezvisko klienta A. B., Číslo žiadosti 1720015918, Evidenčné číslo zmluvy 6259200, PRÍJMY Žiadateľ, Príjem klienta 1180,00, VÝDAVKY Iné mesačné výdavky (napr. SIPO, náklady na bývanie, telefón - klientom uvedený) 0,00, Mesačné finančné náklady (splátky úverov, hypoték lízingov - klientom uvedený) 0,00, Počet nezaopatrených detí 0, Životné minimum žiadateľa 198,09, Životné minimum všetky nezaopatrené deti 180,84, Mesačné splátky klienta uvedené v registri NRKI (splátkové operácie) 459,00, Mesačné splátky klienta uvedené v registri NRKI, (kreditné operácie vrátane stavebných úverov, ktoré sa nachádzajú v kreditných operáciách), 57,00, VÝSLEDOK Príjem - Výdavky 285,07, Splátka žiadaného úveru 170,88. Keďže výsledkom porovnania Príjmov a Výdavkov je suma vyššia ako je výška schválenej splátky, žiadosť bola schválená. Žalobca vo vzťahu k položke MP3, teda nákladom spojených s vymáhaním pohľadávky uviedol, že tieto si v konaní neuplatňuje. Vo vzťahu k otázke vyhlásenia okamžitej splatnosti dlhu žalobca uviedol, že v konaní dodržal všetky zákonom stanovené predpoklady, a to vzhľadom na existenciu dohody o zosplatnení dlhu v zmysle čl. 9 bod 9.2 zmluvných podmienok, zaslanie výzvy pred zosplatnením a dodržanie zákonnej 90-dňovej lehoty v súvislosti s omeškaním žalovaného. Oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti dlhu bolo zasielané žalovanému len obyčajnou poštou, nakoľko pred zosplatnením bola žalovanému adresovaná výzva aj s doručenkou, v rámci ktorej bol žalovaný upozornený na možnosť zosplatnenia dlhu v prípade neuhradenia dlžných splátok. K otázke zosplatnenia však uvádza, že žalovaný sa mohol o zosplatnenie dozvedieť najneskôr doručením podanej žaloby. Žalobca uvádza, že predmetná listina má len deklaratórny charakter a jej účinky spätne nastanú momentom oboznámenia sa žalovaného s jej obsahom. Na základe uvedených skutočností žalobca navrhuje súdu, aby vyhovel podanej žalobe v zmysle žalobného petitu a priznal žalobcovi právo na náhradu trov konania v plnom rozsahu.

15. K vyjadreniu právny zástupca žalobcu priložil už skôr predložené výplatné pásky žalovaného za mesiace apríl a máj 2017 a výstup z registra NRKI zo dňa 08.06.2017, z ktorého vyplýva, že žalovaný v čase uzavretia zmluvy o úvere mal mesačné splátky vo výške 459 eur a kreditné operácie vo výške 57 eur mesačne.

16. Právny zástupca žalovaného vo vyjadrení zo dňa 11.07.2023 uviedol, že spotrebiteľ je povinný poskytnúť veriteľovi na jeho žiadosť úplné, presné a pravdivé údaje, avšak táto povinnosť nezbavuje veriteľa konať s odbornou starostlivosťou, teda vyžiadať si od spotrebiteľa potrebné informácie, aktívne si zabezpečiť ďalšie primerané a objektívne zistiteľné informácie o spotrebiteľovi a takto získané informácie riadne vyhodnotiť. Veriteľ musí okrem iného analyzovať spotrebiteľov osobný/domáci rozpočet, a to ako stranu príjmov, tak stranu výdavkov, a to vždy vo vzťahu ku konkrétnemu žiadateľovi o úver (t.j. konkrétne príjmy, konkrétne náklady na bývanie, dopravu, domácnosť, stravu, príp. nezaopatrené deti). Zákon o spotrebiteľských úveroch vyžaduje skúmanie bonity klienta s odbornou starostlivosťou, t.j. vyžaduje vyšší stupeň obozretnosti a odbornosti. Zákonnú podmienku uvedenú v § 7 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „ZoSÚ“), t.j. „s odbornou starostlivosťou posúdiť schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver“ je potrebné vykladať tak, že nepostačuje zo strany spotrebiteľa len uvedenie výšky príjmov a výdavkov, ale od veriteľa sa vyžaduje, aby poskytnuté informácie analyzoval a vyhodnocoval. Pri získavaní relevantných informácií pritom veriteľ musí vychádzať nielen z informácií dodaných spotrebiteľom (ktoré majú byť aj preukázané

relevantnými listinami), ale aj z informácií, ktoré veriteľ získava z iných dostupných zdrojov, tak aby získal objektívny obraz o finančnej situácii spotrebiteľa. Veriteľ vyššie uvedeným spôsobom nepostupoval, čím hrubým spôsobom porušil svoje povinnosti stanovené v § 7 ods. 1 ZoSÚ. V prípade hrubého porušenia povinnosti podľa § 7 ods. 1 ZoSÚ sa úver považuje v zmysle § 11 ods. 2 ZoSÚ za bezúročný a bez poplatkov a zároveň veriteľ nebol oprávnený vyžadovať od žalovaného jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. Žalovaný poukazuje napr. na rozsudok Krajského súdu v Trnave č.k. 11Co/2/2019-106 zo dňa 27.11.2019, rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn. 6Co/171/2016 zo dňa 27.10.2016. V zmluve je v článku II. Údaje o zamestnaní a finančnej situácii uvedené „Iné mesačné výdavky (napr. SIPO, náklady na bývanie, telefón) a tiež mesačné finančné výdavky (napr. splátky úverov, hypoték a lízingov) nie je uvedená žiadna suma. Uvedené údaje sú nepravdivé a nereálne, keďže žalovaný mal minimálne náklady na bývanie. Na základe uvedeného je možné dospieť k záveru, že údaje o príjmoch a výdavkoch žalovaného v čase uzatvorenia zmluvy žalobca nemal k dispozícii, žalobca reálne neposúdil aká finančná čiastka ostane žalovanému po odpočítaní všetkých nákladov na živobytie spolu s mesačnou splátkou za úver k dispozícii. Navyše údaje z výpisu z registra klientskych informácií sú neúplné, nič nehovoriace, teda právny predchodca žalobcu ani z týchto údajov nemohol mať vedomosť o príjmoch žalovaného. Poukazujúc na uvedené skutočnosti možno dospieť k záveru o nedostatočnom zisťovaní bonity žalovaného a o hrubom porušení povinnosti žalobcu podľa § 7 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. Právny zástupca poukázal na rozsudok Krajského súdu v Prešove zo dňa 22.03.2023 sp. zn. 2CoCsp/42/2022 a rozhodnutie Krajského súdu v Žiline zo dňa 25.07.2018, sp. zn. 7Co/161/2018. Obligatórnou náležitosťou v zmysle § 9 ods. 2 písm. i) ZoSÚ účinného ku dňu podpisu zmluvy bola aj úroková sadzba spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru. Z dikcie daného ustanovenia vyplýva, že obligatórnou náležitosťou nie je len uvedenie úrokovej sadzby, ale aj ďalších náležitostí vzťahujúcich sa k úrokovej sadzbe. Keďže žalobca nepreukázal doručenie oznámenia o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru a zároveň mimoriadna splatnosť úveru nebola vyhlásená do zročnosti najbližšej nasledujúcej splátky, neboli splnené podmienky v zmysle § 53 ods. 9 a § 565 Občianskeho zákonníka, a preto žalobca nemá nárok na splátky, zročnosť ktorých nastane po vyhlásení rozsudku, keďže v tejto časti bola žaloba podaná predčasne.

17. Právny zástupca pôvodného žalobcu dňa 07.08.2023 navrhol pripustenie zmeny subjektu konania na strane žalobcu tak, že navrhuje, aby na strane žalovaného vystupovala spoločnosť Intrum Slovakia, s.r.o., so sídlom Mýtina 48, Bratislava, IČO: 35 831 154. Podaný návrh odôvodnil tým, že uplatnenú pohľadávku postúpil pôvodný žalobca spoločnosti Intrum Slovakia, s.r.o. a navrhuje, aby súd pripustil zmenu strany sporu na strane žalobcu tak, že novým žalobcom sa stane spoločnosť Intum Slovakia, s.r.o.

18. Dňa 10.08.2023 bolo súdu doručené podanie právneho zástupcu spoločnosti Intrum Slovakia, s.r.o., v ktorom navrhol pripustenie zmeny strany sporu na strane žalobcu v súlade s návrhom pôvodného žalobcu. Podaný návrh odôvodnil tým, že žalobca odvolal plnomocenstvo udelené právnomu zástupcovi žalobcu na zastupovanie žalobcu v tomto sporovom konaní. Následne bol G. G. H. žalobcom v tomto sporovom konaní splnomocnený na jeho zastupovanie na základe plnej moci, ktorá je založená v registri súdu pod sp. zn. 1OpP/9/2018. Na základe Rámcovej zmluvy o postúpení pohľadávok, ktorá bola uzatvorená medzi spoločnosťami Consumer Finance Holding, a.s. a Všeobecná úverová banka, a.s. a spoločnosťou Intrum Slovakia s.r.o., IČO: 35 831 154, so sídlom: Mýtina 48, 811 07 Bratislava, ako postupníkom bola pohľadávka žalobcu ako postupcu voči žalovanému ako dlžníkovi, ktorej zaplatenie je predmetom tohto sporového konania, postúpená spoločnosti Intrum Slovakia s.r.o. ako postupníkovi. Rámcová zmluva o postúpení pohľadávok je založená v súdnom registri OpP pod sp. zn. 1OpP/2/2018. Príloha Rámcovej zmluvy o postúpení pohľadávok označená ako Žiadosť o postúpenie a prevod potvrdzuje prevod žalovanej pohľadávky na spoločnosť Intrum Slovakia s.r.o. a spolu s identifikáciou postúpenej pohľadávky ju prikladá. V zmysle ust. § 80 ods. 2 CSP preto spoločnosť Intrum Slovakia s.r.o., IČO: 35 831 154, so sídlom Mýtina 48, Bratislava, súhlasí so vstupom do tohto konania namiesto pôvodného veriteľa, spoločnosti Všeobecná úverová banka, a.s., IČO: 31 320 155, so sídlom Mlynské nivy 1, 829 90 Bratislava. K podaniu doložil identifikáciu prípadu, na ktorý sa odvolanie plnej moci vzťahuje, identifikáciu prípadu, na ktorý sa rámcová zmluva o postúpení pohľadávok vzťahuje ako aj oznámenie pôvodného žalobcu o postúpení pohľadávky adresovanú žalobcovi zo dňa 21.07.2023. Súdu

bol predložený aj dodatok č. 6 k rámcovej zmluve o postúpení pohľadávok v znení jej dodatkov č. 1 – 5 zo dňa 20.12.2022, ktorým sa pôvodná rámcová zmluva o postúpení pohľadávok zmenila v článku 9, bod 9.1 všeobecné ustanovenia písm. a) tak, že táto zmluva je uzatvorená na dobu určitú do 31.12.2023 s možnosťou ďalšieho predĺženia. Prílohu podania ďalej tvorila žiadosť pôvodného veriteľa Všeobecná úverová banka, a.s. adresovaná spoločnosti Intrum Slovakia, s.r.o. o postúpenie a prevod žalovanej pohľadávky zo dňa 17.07.2023.

19. Právny zástupca žalobcu dňa 15.08.2023 doručil súdu podanie, v ktorom uviedol, že žalovaný od podania žaloby vykonal úhrady v sume 89,12 eur, a to nasledovnými platbami: úhrada zo dňa 01.12.2022 v sume 6,39 eur, úhrada zo dňa 10.01.2023 v sume 6,39 eur, úhrada zo dňa 27.01.2023 v sume 6,19 eur, úhrada zo dňa 24.02.2023 v sume 11,47 eur, úhrada zo dňa 20.03.2023 v sume 11,47 eur, úhrada zo dňa 19.04.2023 v sume 11,47 eur, úhrada zo dňa 20.06.2023 v sume 35,74 eur. Z dôvodu čiastkovej platby berie žalobca žalobu v časti o zaplatenie sumy 89,12 eur s prislúchajúcim úrokom z omeškania späť a navrhuje konanie v tejto časti zastaviť. Zároveň upravuje petit žaloby a navrhuje, aby súd zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi: sumu 7 880,99 eur, úrok z omeškania vo výške 5 % p.a. zo sumy 7 970,11 eur od 27.06.2020 do 01.12.2022, úrok z omeškania vo výške 5 % p.a. zo sumy 7 963,72 eur od 02.12.2022 do 10.01.2023, úrok z omeškania vo výške 5 % p.a. zo sumy 7 957,33 eur od 11.01.2023 do 27.01.2023, úrok z omeškania vo výške 5 % p.a. zo sumy 7 951,14 eur od 28.01.2023 do 24.02.2023, úrok z omeškania vo výške 5 % p.a. zo sumy 7 939,67 eur od 25.02.2023 do 20.03.2023, úrok z omeškania vo výške 5 % p.a. zo sumy 7 928,20 eur od 21.03.2023 do 19.04.2023, úrok z omeškania vo výške 5 % p.a. zo sumy 7 916,73 eur od 20.04.2023 do 20.06.2023, úrok z omeškania vo výške 5 % p.a. zo sumy 7 880,99 eur od 21.06.2023 do dňa zaplatenia, to všetko v lehote do troch dní od právoplatnosti rozsudku a priznal žalobcovi náhradu trov konania a trov právneho zastúpenia.

20. Právny zástupca žalovaného v podaniach zo dňa 09.08.2023 a 29.08.2023 uviedol, že v danom prípade sa právnym nástupcom obchodnej spoločnosti Consumer Finance Holding, a.s. stala Všeobecná úverová banka, a.s., pohľadávku ktorá je predmetom konania vo vyššie uvedenej právnej veci postupoval bankový subjekt Všeobecná úverová banka, a.s., preto sa na takéto postúpenie vzťahuje ustanovenie § 92 ods. 8 zákona o bankách. Poukázal pri tom na rozsudky Najvyššieho súdu SR z 24. apríla 2018 sp. zn. 1 Cdo 147/2017, 7Cdo 26/2017 z 28.3.2018. Spôsobilým predmetom postúpenia v zmysle ustanovenia § 92 ods. 8 zákona o bankách môže byť iba pohľadávka alebo jej časť, ktoré sú už splatnými (dospelé splátky), a to za predpokladu predchádzajúcej písomnej výzvy po tom, čo bol klient banky nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškanií. Uvedené predpoklady sú zákonným predpokladom pre platné postúpeniu pohľadávky banky a musia byť splnené v čase postúpenia pohľadávky, a to kumulatívne. Po zániku obchodnej spoločnosti Consumer Finance Holding a.s. sa dňa 01.01.2018 stala právnym nástupcom Všeobecná úverová banka a.s. Keďže v danom prípade postupovala pohľadávku VÚB, a.s. v postavení bankového subjektu, na ktorý sa vzťahuje ustanovenie § 92 ods. 8 zákona o bankách, bolo jej povinnosťou vypracovať výzvu v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách, keďže tak neurobila, neboli splnené podmienky pre platné postúpenie pohľadávky v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách. Z dikcie ustanovenia § 92 ods. 8 zákona o bankách, čo zákonodarca zdôraznil slovami „Ak je napriek písomnej výzve banky alebo pobočky zahraničnej banky“ jednoznačne vyplýva, že toto ustanovenie sa vzťahuje výlučne na banku alebo pobočku zahraničnej banky. Predžalobnú upomienku a oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti vypracovala obchodná spoločnosť Consumer Finance Holding, a.s., ktorá v tom čase bola nebankovým subjektom, a teda v roku 2016 a 2017 sa na ňu nevzťahovalo ustanovenie § 92 ods. 8 zákona o bankách. Od 01.01.2018 sa právnym nástupcom zaniknutej spoločnosti stala Všeobecná úverová banka, a.s. Banka a pobočka zahraničnej banky sú povinné pri výkone svojej činnosti postupovať obozretne, najmä sú povinné vykonávať obchody s pri vynaložení odbornej starostlivosti; vynaloženie odbornej starostlivosti je banka a pobočka zahraničnej banky povinná hodnoverne preukázať. Podľa názoru žalovaného splnenie, resp. nesplnenie podmienok pre vyhlásenie mimoriadnej splatnosti nebankového subjektu v zmysle § 53 ods. 9 a § 565 Občianskeho zákonníka nemožno stotožňovať so splnením, resp. nesplnením povinnosti banky, alebo pobočky zahraničnej banky postupovať v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách. Žalovaný v rámci prostriedkov procesnej obrany uvádza, že za výzvu v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách nemožno považovať predžalobnú upomienku a tiež ani oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru, tieto dokumenty sa vzťahujú na vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru v zmysle § 53 ods. 9 a § 565 Občianskeho zákonníka a nie na ustanovenie § 92 ods. 8 zákona o bankách. Taktiež je potrebné zdôrazniť, že pohľadávku postúpila až Všeobecná úverová banka a.s. ako právny nástupca obchodnej spoločnosti Consumer Finance Holding a.s., a preto je potrebné predložiť výzvu v zmysle §

92 ods. 8 zákona o bankách vystavenú Všeobecnou úverovou bankou a.s. Právny predchodca žalobcu nepostupoval pri poskytnutí úveru s odbornou starostlivosťou a neskúmal schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, keďže nepreveril úverové zaťaženie žalovaného v žiadnom bankovom alebo nebankovom úverovom registri. Keďže právny predchodca žalobcu si nepreveril úverovú zaťaženosť žalovaného v žiadnom úverovom registri a teda pri skúmaní bonity žalovaného hrubo porušil § 7 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z., čo má za následok, že úver je bezúročný a bez poplatkov. Z dikcie ustanovenia § 11 ods. 2 citovaného zákona však okrem bezúročnosti a bezpoplatkovosti vyplýva pre veriteľa ďalšia sankcia, resp. povinnosť, v zmysle ktorej veriteľ nie je oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru, preto predžalobnú upomienku ako aj oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti treba považovať za neplatné právne úkony. Zároveň, keďže právny predchodca žalobcu nevyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru do splatnosti najbližšej nasledujúcej splátky, neboli splnené podmienky pre platné vyhlásenie mimoriadnej splatnosti v zmysle § 53 ods. 9 a § 565 Občianskeho zákonníka. Keďže neboli splnené podmienky pre platné vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru predžalobnú upomienku ako aj oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti treba považovať za neplatné právne úkony, a preto žalobca nepreukázal existenciu výzvy v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách, zároveň keďže v čase postúpenia pohľadávky ešte nenastala konečná splatnosť úveru, došlo k postúpeniu tzv. živého úveru čo je v rozpore s ustanovením § 17 ZoSÚ, a preto rovnako zmluva o postúpení pohľadávky je neplatný právny úkon v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka. Žalobca teda nepreukázal splnenie podmienok pre platné postúpenie pohľadávky v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách a v konečnom dôsledku žalobca nemá v danom konaní aktívnu vecnú legitimáciu. Údaje o príjmoch a výdavkoch žalovaného v čase uzatvorenia zmluvy žalobca nemal k dispozícii, žalobca reálne neposúdil aká finančná čiastka ostane žalovanému po odpočítaní všetkých nákladov na živobytie spolu s mesačnou splátkou za úver k dispozícii. Poukazujúc na uvedené skutočnosti možno dospieť k záveru o nedostatočnom zisťovaní bonity žalovaného a o hrubom porušení povinnosti žalobcu podľa § 7 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. Na základe uvedených skutočností žalovaný navrhuje, aby súd zamietol žalobný návrh ako nedôvodný a priznal žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

21. Právny zástupca žalobcu dňa 04.10.2023 doručil súdu podanie, v ktorom uviedol, že žalovaný od posledného podania žalobcu vykonal úhradu v sume 2,16 eur dňa 07.08.2023. Z dôvodu čiastkovej platby berie žalobu v časti o zaplatenie sumy 2,16 eur s prislúchajúcim úrokom z omeškania späť a navrhujeme konanie v tejto časti zastaviť. Zároveň upravuje petit žaloby a navrhujeme, aby súd zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi: sumu 7 878,83 eur, úrok z omeškania vo výške 5 % p.a. zo sumy 7 970,11 eur od 27.06.2020 do 01.12.2022, úrok z omeškania vo výške 5 % p.a. zo sumy 7 963,72 eur od 02.12.2022 do 10.01.2023, úrok z omeškania vo výške 5 % p.a. zo sumy 7 957,33 eur od 11.01.2023 do 27.01.2023, úrok z omeškania vo výške 5 % p.a. zo sumy 7 951,14 eur od 28.01.2023 do 24.02.2023, úrok z omeškania vo výške 5 % p.a. zo sumy 7 939,67 eur od 25.02.2023 do 20.03.2023, úrok z omeškania vo výške 5 % p.a. zo sumy 7 928,20 eur od 21.03.2023 do 19.04.2023, úrok z omeškania vo výške 5 % p.a. zo sumy 7 916,73 eur od 20.04.2023 do 20.06.2023, úrok z omeškania vo výške 5 % p.a. zo sumy 7 880,99 eur od 21.06.2023 do 07.08.2023, úrok z omeškania vo výške 5 % p.a. zo sumy 7 878,83 eur od 08.08.2023 do dňa zaplatenia, to všetko v lehote do troch dní od právoplatnosti rozsudku a priznal žalobcovi náhradu trov konania a trov právneho zastúpenia.

22. Z prehľadu splátok a úhrad k úverovej zmluve číslo 6259200 predloženého žalobcom súd zistil, že tento obsahuje priestor pre zaznamenávanie dátumov a výšky úhrad splátok úveru žalovaným, pričom podľa tohto prehľadu žalovaný v období od 20.07.2017 do 25.10.2022 uhradil v splátkach celkom sumu 6 539,09 eur, pričom ku dňu 19.06.2020 (žalobcom uvádzaný dátum zosplatenia úveru) žalobca eviduje splátku vo výške 8 528,40 eur. Podľa vyjadrení žalobcu žalovaný z uplatnenej pohľadávky uhradil po podaní žaloby celkom sumu 91,28 eur. Celkovo tak zaplatil žalovaný na uplatnenú pohľadávku žalobcu sumu 6 630,37 eur.

23. Pokiaľ ide o právne posúdenie žalobou uplatneného nároku, bolo potrebné vychádzať z toho, že obchodná spoločnosť Consumer Finance Holding, a.s., ktorá bola pôvodným veriteľom v úverovom vzťahu so žalovaným je obchodnou spoločnosťou, ktorej jedným z predmetov podnikania (činnosti) zapísaným v obchodnom registri je poskytovanie úverov z vlastných peňažných zdrojov nebankovým spôsobom. Predmetom zmluvy, ako je to v nej aj výslovne uvedené pri vyznačení druhu úveru bolo dojednanie bezúčelového spotrebiteľského úveru, jednalo sa tu o spotrebiteľský úver, preto súd pri právnom posúdení uvedenej zmluvy a z nej uplatnených nárokov vychádzal z ustanovení ZoSÚ účinného v čase uzavretia zmluvy ako aj zo všeobecnej úpravy spotrebiteľských zmlúv v

Občianskom zákonníku (§ 52 a nasl.). Keďže žalobca tvrdil, že uplatňovanú pohľadávku nadobudol od pôvodného veriteľa postúpením, bolo potrebné aplikovať tiež relevantné zákonné ustanovenia o postúpení pohľadávky.

24. Podľa § 100 ods. 1a 2 Občianskeho zákonníka, právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110).

25. Podľa § 101 Občianskeho zákonníka, pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

26. Podľa § 103 Občianskeho zákonníka ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, začína plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti. Ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh (§ 565), začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky.

27. Vzhľadom na ust. § 54a Občianskeho zákonníka účinné od 05.12.2018, zaoberal sa súd najskôr otázkou, či právo zo spotrebiteľskej zmluvy možno vymáhať.

28. Vychádzajúc zo skutočnosti, že dohodnuté bolo plnenie v mesačných splátkach po 170,88 eur splatných od 20.07.2017 vždy k 20 dňu v mesiaci, pričom zaplatených bolo do zosplatnenia 31 takýchto splátok, splatných od 20.07.2017 do 20.01.2020, je zrejmé, že prvou nezaplatenou splátkou, pre nesplnenie ktorej sa najskôr mohol stať zročným celý dlh je splátka splatná dňa 20.02.2020, teda splátka za február 2020. Žaloba tak bola dňa 25.01.2023 podaná pred uplynutím trojročnej premlčacej doby a právo žalobcu ani v časti premlčané nie je. Žalobe však nebolo možné vyhovieť v celom rozsahu, lebo podľa názoru súdu nebola v spore preukázaná aktívna vecná legitímácia žalobcu. Súd na základe výsledkov vykonaného dokazovania dospel k záveru, že neboli splnené zákonné podmienky postupiteľnosti pohľadávky na žalobcu, preto nemohol platne nadobudnúť v konaní uplatňovanú pohľadávku.

29. Podľa § 1 ods. 2 veta prvá ZoSÚ spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

30. Podľa § 1 ods. 8 ZoSÚ ustanoveniami tohto zákona nie sú dotknuté ustanovenia Občianskeho zákonníka ani osobitných predpisov (napr. zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa).

31. Podľa § 7 ods. 1 ZoSÚ veriteľ je pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo pred zmenou tejto zmluvy spočívajúcej v navýšení spotrebiteľského úveru povinný posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, pričom berie do úvahy najmä dobu, na ktorú sa poskytuje spotrebiteľský úver, výšku spotrebiteľského úveru, príjem spotrebiteľa a prípadne aj účel spotrebiteľského úveru.

32. Podľa § 7 ods. 2 ZoSÚ spotrebiteľ je povinný poskytnúť veriteľovi na jeho žiadosť úplné, presné a pravdivé údaje potrebné na posúdenie schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver; tým nie je dotknuté právo veriteľa využívať informácie o spotrebiteľovi z príslušnej databázy za podmienok ustanovených osobitným zákonom.

33. Podľa § 7 ods. 4 ZoSÚ veriteľ podľa § 20 ods. 1 písm. a), banka, zahraničná banka a pobočka zahraničnej banky sú povinní s vynaložením odbornej starostlivosti na účely posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver získavať a účelne využívať údaje o spotrebiteľských úveroch tak, aby boli splnené podmienky podľa odsekov 15 a 16.

34. Podľa § 7 ods. 16 ZoSÚ veriteľ je povinný postupovať pri poskytovaní spotrebiteľského úveru na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere obozretné a ponúkať a poskytovať spotrebiteľské úvery
a) spôsobom, ktorý nepoškodzuje spotrebiteľov, a
b) s odbornou starostlivosťou; vynaloženie odbornej starostlivosti je veriteľ povinný hodnoverne preukázať.

35. Podľa § 7 ods. 17 ZoSÚ vynaložením odbornej starostlivosti sa rozumie najmä to, že veriteľ

a) poskytne spotrebiteľovi informácie pred uzatvorením zmluvy o spotrebiteľskom úvere podľa § 4 a 5,
b) posúdi schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver s ohľadom na získané informácie o spotrebiteľovi; ak je veriteľom veriteľ podľa § 20 ods. 1 písm. a), banka, zahraničná banka a pobočka zahraničnej banky, 17a) posúdi schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver najmä s ohľadom na údaje získané z jedného alebo viacerých registrov, do ktorých poskytujú údaje veriteľa, ktorých počet sa rovná aspoň dvojtretinovej väčšine veriteľov, ktorými sú veritelia podľa § 20 ods. 1 písm. a), ktorí sú zverejnení v zozname veriteľov podľa § 8a, banky, zahraničné banky a pobočky zahraničných bánk, v čase posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver.

36. Podľa § 11 ods. 1 ZoSÚ poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak
b) zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až l), s), z) a aa),
d) v zmluve o spotrebiteľskom úvere je uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa.

37. Podľa § 11 ods. 2 zákona ZoSÚ ak veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1, nie je oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. V prípade hrubého porušenia povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa alebo bez prihladenia na údaje z príslušnej databázy alebo registra na účely posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver.

38. Osobitné zákonné podmienky postupiteľnosti pohľadávky zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere sú upravené v § 17 ZoSÚ, ktorý ku dňu 17.07.2023, kedy mala byť predmetná pohľadávka postúpená, tieto podmienky upravoval nasledovne:

39. Podľa § 17 ods. 1 ZoSÚ práva vyplývajúce zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere neprechádzajú a veriteľ ich nemôže previesť na tretiu osobu; to neplatí, ak prechádza alebo sa postupuje pohľadávka so všetkými právami s ňou spojenými a

a) ide o prechod alebo postúpenie z veriteľa oprávneného poskytovať spotrebiteľský úver podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu 18b) na veriteľa podľa § 20 ods. 1 písm. a), banku, zahraničnú banku alebo pobočku zahraničnej banky, a

b) prechádza alebo postupuje sa pohľadávka po konečnom termíne splatnosti spotrebiteľského úveru alebo pohľadávka, ktorá sa stala splatnou pred termínom konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru.

40. Podľa § 17 ods. 2 ZoSÚ práva vyplývajúce zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere neprechádzajú a veriteľ ich nemôže previesť na tretiu osobu; to neplatí, ak prechádza alebo sa postupuje pohľadávka so všetkými právami s ňou spojenými a

a) prechádza alebo postupuje sa pohľadávka po konečnom termíne splatnosti spotrebiteľského úveru alebo pohľadávka, ktorá sa stala splatnou pred termínom konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru a

b) ide o prechod alebo postúpenie z veriteľa oprávneného poskytovať spotrebiteľský úver na blízku osobu 21aa) spotrebiteľa, a to na základe písomnej žiadosti spotrebiteľa.

41. Z uvedených ustanovení zákona o spotrebiteľských úveroch jasne vyplýva zákonná podmienka postupiteľnosti pohľadávky v podobe splatnosti postupovanej pohľadávky.

42. Vychádzajúc z § 7 ZoSÚ je plne opodstatnené vyžadovať v súdnom konaní preukázanie skúmania bonity klienta veriteľom. Pokiaľ si veriteľ uplatňuje právo na plnenie zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere, je nutné vyhodnotiť, či pri uzatvorení zmluvy boli splnené všetky povinnosti a podmienky, ktoré na tieto zmluvné vzťahy kladie právna úprava zameraná na ochranu spotrebiteľa, t.j. § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, zákon o spotrebiteľských úveroch a ďalšie. Bolo na veriteľovi, aby tento preukázal, že bonitu žalovaného náležite skúmal, že si splnil povinnosť vyplývajúcu mu z § 7 ZoSÚ. Odborná starostlivosť predpokladá overenie údajov, ktoré dlžník veriteľovi uviedol, resp. objektívne podložil minimálne potvrdením zamestnávateľa dlžníka. Nepochybne kľúčová je i povinnosť veriteľa využívať verejne dostupné informácie, akými sú napr. štátom publikované údaje o životnom a existenčnom minime podľa zák. č. 110/2006 Z. z. a o priemerných výdavkoch obyvateľstva a tieto porovnávať so známymi alebo od spotrebiteľa zistenými informáciami o jeho príjmoch a výdavkoch (Najvyšší súd ČR pod sp. zn. 33Cdo/2178/2018).

43. Podľa § 565 Občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

44. Podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

45. Podľa § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách účinného v čase postúpenia pohľadávky na žalobcu, ak je napriek písomnej výzve banky alebo pobočky zahraničnej banky jej klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky, môže banka alebo pobočka zahraničnej banky svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku postúpiť písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou (ďalej len „postupník“), aj bez súhlasu klienta; týmto nie sú dotknuté pravidlá pre postupovanie pohľadávok zo zmlúv o spotrebiteľskom úvere podľa osobitného predpisu ani pravidlá pre postupovanie pohľadávok zo zmlúv o úveroch na bývanie podľa osobitného predpisu. Toto právo banka alebo pobočka zahraničnej banky nemôže uplatniť, ak klient ešte pred postúpením pohľadávky uhradil banke alebo pobočke zahraničnej banky omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva; to neplatí, ak súčet všetkých omeškaní klienta so splnením čo len časti toho istého peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky presiahol jeden rok. Pri postúpení pohľadávky je banka alebo pobočka zahraničnej banky povinná odovzdať postupníkovi aj dokumentáciu o záväzkovom vzťahu, na ktorého základe vznikla postúpená pohľadávka; banka alebo pobočka zahraničnej banky môže postupníkovi poskytnúť informáciu o jednotlivých iných záväzkových vzťahoch medzi bankou alebo pobočkou zahraničnej banky a klientom len za podmienok a v rozsahu ustanovených týmto zákonom.

46. Výsledky vykonaného dokazovania priviedli súd v danom prípade k záveru, že je potrebné vychádzať z fikcie o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru, a to z dôvodu podľa § 11 ods. 2 ZoSÚ. V zmysle danej právnej úpravy je totiž veriteľ povinný pri poskytnutí spotrebiteľského úveru riadne zistiť bonitu klienta, teda či klient bude schopný splácať úver. Či veriteľ túto povinnosť riadne a v súlade so zákonom splnil musí súd rozhodujúci o žalobe veriteľa o plnenie zosplatennej istiny, úrokov a ostatného príslušenstva z úveru skúmať vždy. Túto schopnosť veriteľ posudzuje predovšetkým na základe údajov o príjmoch a výdavkoch tak, ako sa to aj uvádza v § 11 ods. 2 ZoSÚ. Dôraz pri posúdení úverovej schopnosti klienta je teda kladený na pomer medzi príjmami a výdavkami a na posúdenie toho, či spotrebiteľovi zostane po vynaložení bežných výdavkov mesačne taká čiastka, z ktorej bude schopný úver splácať. Cieľom zákonodarcu bolo zamedziť zadlžovaniu spotrebiteľov, ktorí nie sú schopní svoje záväzky riadne uhrádzať. Z textu zákona o spotrebiteľských úveroch vyplýva, že informácie pre rozhodnutie dodávateľa o tom, či zmluvu so spotrebiteľom uzavrie si má veriteľ zabezpečiť sám, a to aj v spolupráci so žiadateľom o úver alebo údajmi z príslušných databáz. Je povinnosťou veriteľa takto získané informácie vyhodnotiť a overovať a za dostatočné sa považujú iba také informácie, z ktorých je veriteľ schopný získať objektívny obraz o žiadateľovej finančnej situácii. Pokiaľ však veriteľ takto nepostupuje, zákonodarca jasne zadefinoval jeho počínanie ako hrubé porušenie povinnosti a z toho vyvodil sankciu vo forme bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru.

47. Vzhľadom na jasnú, jednoduchú a zrozumiteľnú zákonnú úpravu v § 7 a § 11 ods. 2 ZoSÚ je povinnosťou každého žalobcu domáhajúceho sa žalobou nárokov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere preukázať splnenie tejto zákonnej povinnosti, teda uviesť skutkové tvrdenia ako konkrétne bola skúmaná bonita žalovaného, s akým výsledkom a označiť a pripojiť dôkazy na preukázanie splnenia tejto zákonnej povinnosti. Bolo na pôvodnom žalobcovi (nehovoriac o tom, že ide o profesionála v oblasti poskytovania úverov), aby súdu predložil všetky zákonom predpokladané dôkazy (teda vrátane výstupov z príslušnej databázy alebo registra) na preukázanie skúmania bonity s odbornou starostlivosťou.

48. Z vykonaného dokazovania súdu je zrejmé, že pri overovaní bonity žalovaného právny predchodca žalobcu disponoval určitými údajmi o výške príjmu žalovaného, ku ktorému predložil dve výplatné pásky žalovaného a výstup z lustrácie v evidencii NRKI. Nebolo tak preukázané, či s odbornou starostlivosťou pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere posúdil schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský

úver. Postup právneho predchodcu žalobcu pri skúmaní bonity spotrebiteľa preukázaný v konaní sa javí iba ako formálny a nezodpovedajúci odbornej starostlivosti. S odbornou starostlivosťou posúdiť schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver nie je možné bez porovnania mesačných príjmov a výdavkov žiadateľa. Žalobca sice predložil výplatné pásky žalovaného za obdobie mesiacov apríl a máj 2017, nie je však zrejmé, ako skúmal výdavky žalovaného a jeho celkové úverové zaťaženie, respektíve ako tieto výdavky overil. Iba účelové použitie údajov o sociálno-ekonomickej situácii spotrebiteľa na vytvorenie zdania väčšej schopnosti spotrebiteľa splácať úver, ako tomu v skutočnosti je, spôsobuje bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru podľa § 11 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch. Len samotné zhromaždenie informácií o klientovi, a navyše neúplné, nemožno samo o sebe považovať za náležité splnenie si povinnosti vyplývajúcej z ust. § 7 ods. 1 ZoSÚ. Takýto spôsob zisťovania bonity klienta možno charakterizovať ako posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez údajov o sociálno-ekonomickej situácii spotrebiteľa. Žalobca nepredložil žiadne listiny, ktorými by overil žalovaným uvádzané skutočnosti, nie je teda zrejmé, ako skúmal príjmy žalovaného, výdavky žalovaného a jeho celkové úverové zaťaženie, respektíve ako tieto výdavky overil. Iba účelové použitie údajov o sociálno-ekonomickej situácii spotrebiteľa na vytvorenie zdania väčšej schopnosti spotrebiteľa splácať úver, ako tomu v skutočnosti je, spôsobuje bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru podľa § 11 ods. 2 ZoSÚ.

49. Z predložených dôkazov sa súdu javí, že veriteľ zisťoval a overoval len príjem žalobcu cez predložené výplatné pásky, hoci jeho povinnosťou je zisťovať nielen príjem, ale aj výdavky, a to nielen tie z úverových registrov. Pri skúmaní výdavkov musí veriteľ vykonať audit domáceho rozpočtu dlžníka, aby splnil povinnosť odbornej starostlivosti. Skúmanie výdavkov len nahliadnutím do databáz banky a úverových registrov, nie je dostatočné. Tieto databázy nemôžu dať úplný obraz o výdavkoch klienta, keďže medzi tie možno zaradiť aj bežné mesačné výdavky súvisiace s domácnosťou. Z lustrácie v úverových registrov je možné zistiť počet existujúcich úverov a výšku mesačnej splátky týchto úverov, ktoré spotrebiteľ už má, teda iba peňažné záväzky znižujúce príjem spotrebiteľa, avšak nemožno objektívne posúdiť schopnosť spotrebiteľa splácať úver. Pokiaľ veriteľ nepozná celkový objem výdavkov klienta, vrátane pravidelných mesačných výdavkov nemôže urobiť záver o tom, či klient je alebo nie je schopný splácať požadovaný úver. Iba vzájomným porovnaním všetkých rozhodujúcich činiteľov je totiž možné vyhodnotiť, či spotrebiteľ je schopný a či pravdepodobne v budúcnosti (minimálne v období, na ktoré sa zmluva uzatvára) bude schopný plniť svoje záväzky.

50. Z vyjadrenia žalobcu vyplýva, že pri posudzovaní výdavkov vychádzal zo sumy životného minima na žiadateľa v čase posudzovania žiadosti vo výške 198,09 eur a životného minima na všetky nezaopatrené deti vo výške 180,84 eur.

51. Z ust. § 7 ods. 27 veta posledná ZoSÚ vyplýva, že náklady na zabezpečenie základných životných potrieb spotrebiteľa a osôb, voči ktorým má spotrebiteľ vyživovaciu povinnosť, je nevyhnutné posudzovať s ohľadom na životné minimum ustanovené osobitným predpisom a na príjem spotrebiteľa. Tejto zákonnej povinnosti sa dodávateľ nemôže zbaviť odkazom na životné minimum, nakoľko to nie je ratio zákona a tento postup nezohľadňuje individuálnosť životnej situácie toho ktorého spotrebiteľa a jeho rodiny. Tento postup dodávateľa na úverovom trhu nekriticky akceptuje zjavne nevierohodné údaje poskytnuté spotrebiteľom a nahrádza ich svojvoľne paušálnym údajom v podobe sumy životného minima. Z ničoho teda neplynie záver ani usmernenie pre dodávateľov na úverovom trhu, že výdavky (resp. výška nákladov na zabezpečenie základných životných potrieb) spotrebiteľa sa bez ďalšieho majú rovnať sume životného minima (pozri rozsudok Okresného súdu Prešov sp.zn. 18Csp/5/2023 zo dňa 26.04.2023).

52. Ďalšou zložkou, ku ktorej sa viaže povinnosť skúmania s odbornou starostlivosťou sú výdavky, pričom nie je možné vychádzať len z tvrdení, či čestného prehlásenia spotrebiteľa, ak tieto nie sú podopreté konkrétnymi podkladmi a nestačí mať preukázaný len príjem spotrebiteľa, lebo zákon jasne hovorí o preverení údajov nielen o príjme, ale aj o výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa, čo tu žalobca nepreukázal, že náležite preveril. Nebol produkovaný žalobcom ani jediný dôkaz o tom, že by preveril aj ďalšiu povinnú zložku, t.j. výdavky žalovaného, najmä výdavky na živobytie. V zmluve o spotrebiteľskom úvere je uvedené, že podľa zistenia veriteľa žalovaný nemá žiadne mesačné finančné výdavky (na splátky úverov, hypoték a lízingov) a že žalovaný nemá žiadne iné mesačné výdavky. Tieto údaje sú zjavne nesprávne (nereálne), čo vyvracia možnosť postupu veriteľa s odbornou starostlivosťou. Nemôže tak byť pochyb o porušení zákonnej povinnosti veriteľa skúmať s odbornou starostlivosťou

výdavky žalovaného, ak ten pri poskytnutí úveru vychádza z nulových finančných výdavkov žalovaného, a takto to uvedie do formulára zmluvy, hoci mal a mohol vedieť, že žalovaný finančne mesačné výdavky má, keďže prinajmenšom o určitých výdavkoch žalovaného mal vedomosť z vykonanej lustrácie v evidencii NRKI. Veriteľ teda nezohľadňoval, neposúdil a nepreveril reálne príjmovú a výdavkovú zložku žalovaného, pokiaľ ide o ekonomický status žalovaného, preto žalobca nemôže úspešne tvrdiť, že jeho právny predchodca konal s odbornou starostlivosťou. Žalobca absolútne ničím nepreukázal skúmanie výdavkov žalovaného (minimálne na stravu, lieky, bývanie). Nejedná sa preto o konanie s odbornou starostlivosťou v prípade, ak veriteľ si tieto rozhodujúce skutočnosti vôbec nezistil a neoveril. Bez zohľadnenia príjmov a rovnako aj výdavkov podľa názoru súdu veriteľ nemohol objektívne posudzovať celkovú sociálno-ekonomickú situáciu žalovaného. Iba ich vzájomným porovnaním je možné vyhodnotiť, či spotrebiteľ je dostatočne solventný a či pravdepodobne v budúcnosti (minimálne v období, na ktoré sa zmluva uzatvára) bude schopný plniť svoje záväzky. Skúmanie bonity žalovaného zo strany veriteľa je potrebné považovať za nepreukázané a úplne formalistické (podporne viď napr. rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn.12Co/136/2019). Opak žalobca nepreukázal.

53. Súd sa v plnom rozsahu stotožňuje aj so závermi vyslovenými Krajským súdom v Prešove v rozhodnutí sp. zn. 6Co/171/2016 zo dňa 27.10.2016 v zmysle ktorých: „Dôsledkom podcenenia bonity je neposkytnutie ochrany veriteľovi, ktorý s hrubou nedbanlivosťou poruší povinnosť s odbornou starostlivosťou posúdiť bonitu spotrebiteľa. Odvolací súd uvádza, že v tomto smere § 11 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. vôbec nepôsobí odradzujúco, preto je dôvodné aplikovať ustanovenie generálneho zákona – Občianskeho zákonníka, a to § 3 ods. 1 o odmietnutí ochrany pri tak závažnom porušení povinnosti veriteľa na finančnom trhu. Poskytovanie úverov a pôžičiek je veľmi vážnym predmetom podnikateľskej činnosti, pretože pri tomto nejde o odplatu platenú v hotovosti, ale o odloženú platbu bez toho, aby bolo zrejmé, čo postretne dlžníka po uzavretí zmluvy. Ak je takáto agenda obzvlášť sledovaná z dôvodu neistých pomerov, ktoré môžu nastať po poskytnutí úveru, potom musia existovať prísne nároky na vyžadovanie povinnosti konať s odbornou starostlivosťou a vyhodnotiť bonitu spotrebiteľa, keďže na rozdiel od neistých okolností po uzatvorení zmluvy je stav spotrebiteľa z pohľadu jeho osobných majetkových pomerov v čase kontraktácie spoznaťelný. Ak Súdny dvor uznal ako odradzujúcu sankciu nepriznanie úrokov pri nezodpovednom prístupe dodávateľa na finančnom trhu pre porušenie konať s odbornou starostlivosťou, potom je podľa názoru odvolacieho súdu úplne eurokonformné aplikovať § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka a porušenie závažnej povinnosti veriteľa považovať za odporujúce morálke.“

54. Súd dáva do pozornosti aj článok 26 preambuly smernice Európskeho parlamentu a rady 2008/48/ES o zmluvách o spotrebiteľskom úvere, podľa ktorého členské štáty by mali prijať vhodné opatrenia na podporu zodpovedajúcich postupov počas všetkých fáz úverového vzťahu berúc do úvahy osobitný charakter svojho trhu s úvermi. Tieto opatrenia môžu napríklad zahŕňať poskytovanie informácií a vzdelávanie spotrebiteľov vrátane upozornení o rizikách spojených s neplnením zmluvných ustanovení týkajúcich sa splátok a s nadmernou zadlženosťou. Najmä na rozvíjajúcom sa trhu s úvermi je dôležité, aby veritelia neposkytovali úvery nezodpovedne alebo bez predchádzajúceho posúdenia úverovej bonity a aby členské štáty vykonávali potrebný dohľad na vyvarovanie sa takému správaniu a aby stanovili potrebné opatrenia na sankcionovanie veriteľov v takýchto prípadoch. Bez toho, aby boli dotknuté ustanovenia o kreditnom riziku uvedené v smernici Európskeho parlamentu a Rady 2006/48/ES zo 14.6.2006 o začatí a vykonávaní činností úverových inštitúcií, veritelia by mali byť zodpovední za individuálne kontroly úverovej bonity spotrebiteľa. Na tento účel by mali mať možnosť využiť informácie, ktoré im poskytol spotrebiteľ nielen počas prípravy príslušnej zmluvy o úvere, ale aj počas dlhodobého obchodného vzťahu. Orgány členských štátov by tiež mohli veriteľom poskytnúť vhodné pokyny a usmernenia. Aj spotrebiteľia by mali konať obozretne a dodržiavať svoje zmluvné povinnosti.

55. Aj z judikatúry Súdneho dvora EÚ jasne vyplýva povinnosť súdov skúmať pri spotrebiteľských zmluvách to, ako dodávateľ posudzoval bonitu spotrebiteľa. Súd v tejto súvislosti poukazuje napr. na aktuálny rozsudok Súdneho dvora (druhá komora) z 5. marca 2020 vo veci C-679/2018 (OPR-Finance s.r.o. proti GK) podľa ktorého Články 8 a 23 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23. apríla 2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS sa majú vykladať v tom zmysle, že vnútroštátnemu súdu ukladajú povinnosť preskúmať ex offa existenciu porušenia povinnosti stanovenej v článku 8 tejto smernice, podľa ktorej veriteľ musí pred uzavretím zmluvy posúdiť úverovú bonitu spotrebiteľa, a vyvodiť dôsledky, ktoré z porušenia tejto povinnosti

vyplývajú vo vnútroštátnom práve, pod podmienkou, že sankcie spĺňajú požiadavky podľa uvedeného článku 23.

56. Záver súdu vo vzťahu k nutnosti riadneho preukázania skúmania bonity spotrebiteľa a čo toto v sebe musí obnášať nemôže byť pre žalobcu nijako nový, či prekvapivý. Súd v tejto súvislosti poukazuje napr. na rozsudok Okresného súdu Prešov sp.zn. 10Csp/62/2019 zo dňa 20.02.2020 alebo na uznesenie Krajského súdu v Prešove sp.zn. 5Co/107/2019 zo dňa 13.02.2020, ktoré žalobcovi musia byť známe, keďže sa týkajú obdobných úverových zmlúv jeho právneho predchodcu a rovnako porušenia povinnosti skúmať bonitu spotrebiteľa.

57. Súd v tejto súvislosti poukazuje tiež napr. na rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn. 19Co/130/2019 zo dňa 27.02.2020. V ňom krajský súd okrem iného uviedol, cit. „Dôraz pri posúdení úverovej schopnosti je pritom kladený na pomer medzi príjmami a výdavkami spotrebiteľa a na posúdenie toho, či spotrebiteľovi zostane po vynaložení bežných výdavkov mesačne taká čiastka, aká bude potrebná pre splácanie úveru. Pre účely posúdenia splnenia povinnosti uloženej dodávateľovi v ust. § 7 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. nie je smerodajné, aká bola reálna finančná, majetková, sociálna situácia spotrebiteľa, ale akým spôsobom žalobca pristupoval k zisťovaniu a hodnoteniu bonity klienta.“

58. Súd na podporu svojich záverov poukazuje aj na rozsudok Krajského súdu v Prešove zo dňa 10.03.2020 sp.zn. 3Co/153/2019 týkajúci sa rovnako porušenia povinnosti skúmať náležite bonitu spotrebiteľa. Podľa záverov krajského súdu (viď bod 17 odôvodnenia rozsudku) „je nutné konštatovať, že ustanovenie § 11 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. súd v súlade s požiadavkou odbornej spôsobilosti veriteľa vykladá tak, že bonita dlžníka musí byť skúmaná cez zisťovanie jeho príjmov a výdavkov ako aj jeho lustráciou cez príslušné databázy. Nevykonanie jedného z týchto postupov znamená hrubé porušenie odbornej starostlivosti. Ako vyplýva z prejednávanej veci, overenie bonity dlžníka nebolo dostatočné. Postup žalobcu bol iba formálny a nezodpovedal odbornej starostlivosti. Žalobca nemal preukázaný príjem žalovaného hodnovernými dokladmi, napriek tomu mu poskytol úver. Žalobca sa nezaujímal, aké má žalovaný výdavky na živobytie a či mu teda zostáva dostatok finančných prostriedkov na splácanie úveru. V konaní žalobca nepreukázal splnenie si povinnosti uloženej mu ust. § 7 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. Keďže žalobca hrubo porušil zákonom stanovenú povinnosť, v zmysle § 11 ods. 2 ZoSÚ sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov“.

59. Súd v tu prejednávanej veci dospel k záveru, že žalobca nepreukázal, že by náležite skúmal a vyhodnotil bonitu žalovaného v zmysle § 11 ods. 2 vety druhej zákona č. 129/2010 Z.z. v kontexte s § 7 ods. 1 citovaného zákona, čo samo o sebe spôsobilo bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru.

60. Nedôsledné skúmanie bonity žalovaného spôsobilo tu okrem bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru aj ďalší dôsledok vyplývajúci z § 11 ods. 2 vety prvej citovaného zákona, a to ten, že nie je možné úver predčasne zosplatniť. Právny úkon veriteľa o zosplatnení je preto v rozpore s týmto ustanovením, a preto podľa § 39 Občianskeho zákonníka je absolútne neplatný. Súd len pre úplnosť dodáva, že žalobca síce predložil súdu upozornenie - „predžalobnú upomienku“ zo dňa 22.04.2020, ku ktorému predložil aj doklad o doručovaní, ale nie je zrejme čoho sa tento týkal, doručenie čoho (akej listiny) má preukazovať pričom ako adresát je označený žalovaný. Žalobca predložil tiež oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru zo dňa 21.06.2020, no nepredložil žiaden dôkaz o tom, že toto oznámenie žalovanému skutočne odoslal, resp. doručil do sféry jeho dispozície. Žalobca teda nepredložil žiaden dôkaz, ktorým by bolo preukázané, že by právny predchodca žalobcu skutočne doručil žalovanému oznámenie, že vyhlásil predčasnú splatnosť úveru a vyzval ho k úhrade zosplatnenej sumy úveru a kedy sa tak malo stať. Uvedené bolo potrebné preto, lebo bez preukázaného doručenia takéhoto oznámenia o vyhlásení predčasnej splatnosti úveru a výzvy k úhrade zostatku úveru žalovanému, žalovaný nemohol o ňom vedieť. Navyše samotné oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru ani nemožno akceptovať ako korektnú výzvu k plneniu pre nesprávne uvedenú výšku dlhu žalovaného, keď je tam výzva k úhrade sumy až 9 196,94 eur, teda so zarátaním úrokov, pokút, na ktoré nárok vôbec nevznikol a v skutočnosti dlh bol podstatne nižší. Z ustanovenia § 53 ods. 9 OZ vyplýva, že pre účinné zosplatnenie sa vyžaduje: 1/ existencia omeškania dlžníka so splácaním úveru dlhšia ako 3 mesiace, 2/ upozornenie dlžníka veriteľom na možnosť zosplatnenia úveru v lehote nie kratšej ako 15 dní pred zosplatnením, 3/ doručenie oznámenia o zosplatnení úveru dlžníkovi, pričom tieto podmienky musia byť splnené kumulatívne. Žalobca nepreukázal, že by žalovanému doručil predložené oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru zo dňa 21.06.2020, pričom účinky tohto úkonu nastávajú až

doručením (§ 45 ods. 1 OZ). Podporne vid' napr. rozsudok Okresného súdu Levice sp.zn. 7Csp/140/2020 alebo Okresného súdu Banská Bystrica sp.zn. 13Csp/7/2020.

61. Ďalším dôvodom prečo nemohlo ísť o platné predčasné zosplatnenie úveru je dôvod, na ktorý poukázal opakovane už v minulosti aj Krajský súd v Prešove v rozsudku zo dňa 28.06.2018 sp.zn. 6Co/26/2017 kde vo vzťahu k náležitostiam zosplatnenia dlhu uviedol, že "taký právny úkon, akým je zosplatnenie celého dlhu by mal obsahovať dôležitý údaj, a to identifikáciu tej nezaplatennej splátky, pre ktorú sa veriteľ rozhodol využiť svoje právo na zosplatnenie celého dlhu. Práve totiž od splatnosti tejto splátky sa začína počítať premlčacia doba podľa § 103 OZ. Preto možno celkom opodstatnene konštatovať nad rámec potreby pre rozhodnutie v merite veci, že právny úkon, ktorým veriteľ zosplatnil celý dlh je na úkor určitosti nejasný, vyvoláva otázky, a preto neplatný pre jeho neurčitosť (§ 37 ods. 1 OZ)". Uvedený názor bol potvrdený aj v ďalších rozhodnutiach Krajského súdu v Prešove (vid' napr. rozsudok zo dňa 29.10.2019 sp. zn. 20Co/90/2019, bod 17 jeho odôvodnenia).

62. Negatívne dôsledky bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru a z nej sa odvíjajúcej nesprávnej predstavy veriteľa o výške mesačnej splátky zaťažujú veriteľa, idú na jeho vrub, on pripravil zmluvu a vymedzil v nej náležitosti spôsobom odporujúcim § 7 a § 9 ods. 2 ZoSÚ, preto nemohol úver predčasne zosplatniť ani platne postúpiť pohľadávku voči žalovanému na žalobcu, keďže ako už súd uviedol, zákonnou podmienkou postúpiteľnosti takejto pohľadávky v zmysle § 17 ZoSÚ bolo, aby išlo o pohľadávku po konečnom termíne splatnosti spotrebiteľského úveru alebo pohľadávku, ktorá sa stala splatnou pred termínom konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru, čo tu splnené nebolo (posledná splátka úveru bude splatná až dňa 20.06.2027 a platné predčasné zosplatnenie úveru súdu preukázané nebolo).

63. Súd preto musel prihliadnuť na nedostatok aktívnej vecnej legitímácie žalobcu, nakoľko vymáhanie pohľadávky a uplatnenie práv v právnom štáte musí mať a má svoj právny rámec, zákonný postup a ani prípadná existencia dlhu dlžníka nemôže ospravedlniť jeho nedodržanie. V danom prípade sa navyše plnenia domáha profesionál znalý práva proti neprofesionálovi - spotrebiteľovi, preto nedodržanie zákonných podmienok postúpenia pohľadávky v zmysle osobitných ustanovení zákona o spotrebiteľských úveroch tu ide na ťarchu veriteľa a nemôže ho zhojiť ani neplnenie povinnosti dlžníka splácať úver, keďže dlžník na neplatnosti postúpenia pohľadávky bankou na žalobcu žiadnu vinu nenesie a nijako túto neplatnosť nezavinil. Navyše nepreukázanie aktívnej vecnej legitímácie žalobcom nemá žiaden súvis a vplyv na to, či existuje (a trvá) alebo neexistuje záväzok žalovaného z pôvodnej zmluvy o úvere, keďže postúpenie pohľadávky sa týka len zmeny v osobe veriteľa a nie pohľadávky ako takej.

64. Pokiaľ ide o pripustenie zmeny žalobcu uznesením zo dňa 21.08.2023, išlo o procesné rozhodnutie, ktoré nijako neosvedčovalo platnosť postúpenia pohľadávky a hmotnoprávnu aktívnu vecnú legitímáciu do konania vstupujúceho žalobcu a nezbavovalo súd povinnosti ju skúmať. Skutočnosť, že do konania bol žalobca pripustený nezbavovala súd povinnosti preskúmať ex offa zákonné podmienky pre postúpenie pohľadávky. Pri rozhodovaní o návrhu na zmenu strany sporu súd skúma, či ten kto zmenu navrhuje preukázal prevod alebo prechod práv alebo povinností, pričom pre účely tohto rozhodnutia stačí preukázanie, že nastala (formálno-právna) skutočnosť, ktorá môže mať podľa hmotného práva za následok prevod alebo prechod práv alebo povinností. Súd v tomto štádiu nie je oprávnený hodnotiť, či sú inak naplnené predpoklady pre takéto právne nástupníctvo z pohľadu hmotnoprávnej úpravy, t.j. neposudzuje prevod alebo prechod práv alebo povinností podľa hmotného práva v rozsahu zodpovedajúceho možnému záveru pre rozhodnutie vo veci samej, neposudzuje, či podľa hmotného práva skutočne došlo k prevodu alebo prechodu práva alebo povinnosti lebo to je vyhradené až rozhodnutiu vo veci samej pri skúmaní vecnej legitímácie účastníka konania (vid' tiež Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 6Cdo 42/2011 zo dňa 20.12.2011, ktoré je plne použiteľné aj v režime § 80 CSP, nakoľko nedošlo k zásadnej obsahovej zmene právnej úpravy zmeny účastníka/ strany sporu v porovnaní s predošlým § 92 ods.2, 3 O.s.p., čo potvrdzuje aj dôvodová správa k CSP, ktorá konštatuje, že navrhovaná právna úprava sa len prispôbila terminológii a novej koncepcii sporového konania). Súd teda pri rozhodovaní o zmene strany sporu hodnotí takýto návrh len z hľadísk, či návrh na zmenu bol podaný oprávnenou osobou, či sa tak stalo po podaní žaloby a osoba, ktorá má vstúpiť do konania na miesto žalobcu s tým súhlasila a či v návrhu tvrdená skutočnosť je podľa hmotného práva spôsobilá preukázať, že po začatí konania došlo k prevodu alebo prechodu práv alebo povinností. Ako vyplýva aj z uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 6Cdo 42/2011 zo dňa 20.12.2011, súd v rámci rozhodnutia podľa § 92 ods. 2 a 3 O.s.p. (dnes § 80 CSP) nehodnotí právne úkony z

hľadiska ich platnosti, lebo by išlo o posúdenie naplnenia predpokladov právneho nástupníctva z pohľadu hmotnoprávnej úpravy, a teda o riešenie predbežnej otázky dôležitej pre rozhodnutie vo veci samej. Platnosť postúpenia pohľadávky tu preto súd nebol oprávnený skúmať pri procesnom rozhodovaní o návrhu na zmenu žalobcu, pri ktorom na to objektívne ani nie je priestor a možnosť (keďže dokazovanie v zmysle § 188 ods.1 CSP sa vykonáva až na pojednávaní), ale mohol tak urobiť až pri rozhodovaní vo veci samej.

65. Pokiaľ ide o aktívnu vecnú legitímáciu žalobcu, ten ju vyvodzuje z toho, že pohľadávka voči žalovanému bola na neho postúpená ku dňu 17.07.2023 na základe zmluvy o postúpení pohľadávok. Vzhľadom na skutočnosť, že veriteľom s ktorým žalovaný uzavrel úverovú zmluvu na základe ktorej mala vzniknúť žalovaná pohľadávka nebol žalobca ale obchodná spoločnosť Consumer Finance Holding, a.s., ktorej právnym nástupcom v dôsledku zlúčenia sa stala Všeobecná úverová banka, a.s. a vzhľadom na tvrdenie žalobcu, že pohľadávka voči žalovanému bola mu postúpená zmluvou o postúpení pohľadávok, základnou otázkou pre rozhodnutie, ktorú bolo nevyhnutné skôr než by súd pristúpil k samotnému posúdeniu výšky nároku vyriešiť si otázku aktívnej vecnej legitímácie žalobcu. Zodpovedanie uvedenej otázky súdom je nevyhnutné vždy, a to ex offo, teda aj bez námietky a bez ohľadu na postoj žalovaného, teda bez ohľadu na to, či sám žalovaný nárok voči nemu uplatnený sporí alebo nie (k tomu podporne pozri napr. rozsudky Krajského súdu v Prešove sp.zn. 21Co/83/2017 alebo 18Co/101/2017 z ktorých cit. "Súd prvej inštancie správne preskúmaval vecnú legitímáciu, či už aktívnu (existencia tvrdeného práva na strane žalobcu), alebo pasívnu (existencia tvrdenej povinnosti na strane žalovaného), ktorá je imanentnou súčasťou civilného procesu (porov. rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 29. 6. 2010, sp. zn. 2Cdo 205/2009). V opačnom prípade by išlo o zjavný excés v postupe konajúceho súdu, ktorý pri opomenutí vyriešiť kardinálnu otázku, akou je otázka existencie vecnej legitímácie, k zodpovedaniu ktorej je konajúci súd ex offo viazaný, by bolo protirečenie obsahu základného práva na súdnu ochranu garantovaného čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj obsahu práva na spravodlivé súdne konanie garantovaného čl. 6 ods. 1 dohovoru.- (nález Ústavného súdu SR zo 16. decembra 2014, sp. zn. III. ÚS 266/2014.“.

66. Podľa názoru súdu nebola v spore preukázaná aktívna vecná legitímácia žalobcu, teda platné postúpenie pohľadávky voči žalovanému, či čo i len jej časti na žalobcu. Žaloba tak v časti, v ktorej nebola vzatá späť musela byť zamietnutá bez ďalšieho, keďže žalobca nepreukázal svoju aktívnu vecnú legitímáciu. Vzhľadom k tomu, že žalobca svoju žalobu vzal pokiaľ ide o zaplatenie sumy 91,28 eur späť, a to skôr, než sa začalo pojednávanie, postupujúc podľa § 145 ods. 2 a § 146 ods. 1 CSP súd v prvom výroku rozsudku konanie v rozsahu späťvzatia žaloby žalobcom bez ďalšieho zastavil.

67. V súvislosti so svojim záverom o nedostatku aktívnej vecnej legitímácie žalobcu súd poukazuje na to, že uvedené rozhodnutie už pre žalobcu nemôže byť nijako nové, či prekvapivé, nakoľko k rovnakému záveru v skutkových a právne obdobných sporoch žalobcu dospeli aj iné súdy. V tejto súvislosti súd dáva do pozornosti žalobcu napr. rozsudok Okresného súdu Levice sp.zn. 7Csp/140/2020, alebo rozsudok Okresného súdu Prešov sp.zn. 7Csp/194/2020, či rozsudok Okresného súdu Banská Bystrica sp.zn. 13Csp/7/2020.

68. Podľa § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

69. Podľa § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

70. O trovách konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP. Vo vzťahu k pôvodne uplatnenému nároku výsledok konania je taký, že žaloba bola žalobcom v časti vzatá späť a konanie zastavené procesným zavinením žalovaného (pre správanie žalovaného – plnenie po podaní žaloby), z čoho treba vyvodiť že v uvedenom rozsahu mal v spore úspech žalobca, vo zvyšnej časti bola žaloba zamietnutá, tu teda bol úspešný žalovaný, pričom prevažujúci úspech v spore je práve na strane žalovaného. Žalobca teda síce návrh na priznanie náhrady trov konania podal, vo veci však bol v prevažnom rozsahu neúspešný (keď z požadovanej sumy 7 970,11 eur s prísl. procesne úspešný bol len čo do sumy 91,28 eur), nárok na ich náhradu mu preto vôbec nevznikol. Nárok na náhradu trov konania tak vznikol žalovanému. Vychádzajúc z toho, že žalovaný mal procesný úspech v konaní v rozsahu 7 878,83 eur (98,85 % z uplatnenej istiny) s prísl. a procesný neúspech v rozsahu 91,28 eur (1,15 % z uplatnenej istiny) s prísl., súd priznal žalovanému nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi v rozsahu 97,70 % (98,85 % - 1,15 %).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní od dňa jeho doručenia na Okresný súd Bardejov.

V odvolaní sa má uviesť ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, spisová značka konania, ďalej sa má uviesť proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie musí byť podpísané.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov.